

Metodický list ke knize Herrmannovic holka

Dvořáková, K. (2025). *Herrmannovic holka*, Euromedia group v edici Pikola

Autorka metodického listu: PhDr. Eva Koželuhová, Ph.D.

Cílová skupina: Předškolní a mladší školní věk

Po přečtení knihy dítě dokáže: Najít paralelu mezi svým životem a životem hlavní hrdinky. Vlastními slovy či s oborou o obrázek příběh vyprávět.

JAK S METODICKÝM LISTEM PRACOVAT

Při předčítání dětem využíváme čtenářské strategie – záměrné postupy, které dítěti pomáhají porozumět hlavní myšlence příběhu. Pomocí otázek pomáháme dítěti zaměřit se na klíčové momenty. Díky tomu se dítě může vcítit do postavy, najít paralelu se svým životem, pochopit hlavní myšlenku, což je vše důležité pro porozumění. Zároveň dítěti nemusíme nic vysvětlovat, jen otázkami pomáháme, aby nad příběhem samostatně přemýšlelo. Každá odpověď je správná; ukazuje nám, jak dítě přemýšlí, jaké má své osobní zkušenosti, co je pro něj důležité.“ Konkrétně využíváme čtenářskou strategii propojování (já-text), předvídání a hodnocení. Při čtení reagujeme na dítě, není nutné pokládat všechny navržené otázky, ani realizovat všechny možné činnosti. Vybereme si takové, které odpovídají úrovni a zájmu dítěte. Četbu také můžeme rozložit do několika dnů; umožní nám to s dětmi více prožít jednotlivé epizody příběhu. V tom případě můžeme vždy po čtení kapitoly či několik kapitol hned využít doprovodné činnosti a materiály.

ČINNOSTI PŘED ČTENÍM

Společně s dítětem si prohlédneme titulní stranu knihy. „Dnešní příběh se jmenuje *Herrmannovic holka a doopravdy se stal. O čem myslíš, že bude vyprávět? Co by holka mohla zažít? Když se na ni podíváš, co tě zaujalo?*“ Vedeme dítě k předvídání děje příběhu, čímž se zvyšuje motivace pro soustředěné sledování předčítání.

ČINNOSTI V PRŮBĚHU ČTENÍ

Začneme číst úvodní kapitolu **Moje kamarádka Evička**, přečteme první stranu. „Kdo může příběh vyprávět?“ (předvídáme) Ukážeme dětem ilustrace: „*Co máš s Evičkou společného? Jaké dobrodružství jsi zažil/a (chtěl/a zažít)?*“ (propojování s vlastním životem)

Pokračujeme kapitolou **Nejlepší kamarád**. Přečteme jen první odstavec bez ukazování ilustrace. „*Kdo je asi tím kamarádem?*“ (předvídáme). Dočteme kapitolu. „*Kdo tedy vypráví příběh? A jaká je tvá nejoblíbenější hračka?*“

Pokračujeme kapitolou **Dvě maminky**. Nejprve si ukážeme ilustrace. „*Co Evička s maminkami dělá? Která je asi ta maminka, které se Evička narodila, a která bude ta, co se o Evičku stará?*“ (předvídáme). Pak přečteme text. „*Co dělá ráda tvoje maminka? A co dělá rád tvůj tatínek?*“

Navážeme kapitolou **Svět se mění**. Přečteme první odstavec a ukážeme ilustraci. „*Co se asi ve světě může měnit?*“ (předvídáme). „*Trápí tebe něco, co se děje ve světě?*“ (propojujeme) Pokračujeme ve čtení kapitoly, ale čtení přerušíme po „...chodí do té synagogy.“ „*Jak se Evička cítí? Už se ti někdo posmíval? Co myslíš, že teď udělá? Co bys dělal ty?*“ (hodnotíme). Pokračujeme ve čtení.

Přejdeme k další kapitole **Cesta z Opavy**. Přerušíme čtení po větě „...jenom během svých her.“ „*Jak myslíš, že bude příběh pokračovat?*“ (předvídáme). Přečteme další větu („jaká dobrodružství nás čekají“ a ukážeme dětem ilustraci. „*Jaké dobrodružství si Evička s kamarády představovala?*“ (předvídání z obrázku). Pokračujeme ve čtení do konce kapitoly.

Navážeme kapitolou **Tajné bratrstvo**. Přečteme úvodní odstavec a ukážeme si ilustrace. „*Co děti společně dělají? Co se asi učí? Kolik dětí se schází? S jakými kamarády bys ty chtěl/a mít tajné bratrstvo?*“ Pokračujeme ve čtení až do věty „Pak musel jet i František“. „*Jak se asi Evička teď cítí? A jak bude asi příběh pokračovat?*“ Přečteme poslední větu kapitoly a ukážeme si ilustraci. „*Jak je teď Evička? Jak by bylo tobě, kdybys najednou musel/a někam pryč, sám/a?*“ (předvídáme a propojujeme).

Začneme číst kapitolu **Kufřík** do „...na cestu do neznáma“. „*Co si do něj asi zabalila? Co by sis vzal/a ty?*“. Pokračujeme ve čtení a ukazujeme si ilustrace.

Navážeme kapitolou **Brundibár** a po prvním odstavci si ukážeme obrázky osob. „*Kde je Evička? Vidiš ta písmena po obrázku? Jak by se mohli jmenovat, když to jména začíná na P?¹ Na E? Proč asi jsou všichni smutní?*“ Pokračujeme ve čtení dalšího odstavce a následně si ukážeme ilustrace a porovnáme, jak postavy vypadaly dřív a jak vypadají teď. Pokračujeme ve čtení do věty „...a neměli by na světě existovat.“ „*Co si o tom myslíš? Jak to je?*“ (hodnotíme). Pokračujeme ve čtení do věty „...do posledního písmenka pravdivá“. „*Proč je pravdivá, co myslíš?*“ „*Co je důležité dělat, když se děje něco špatného? Jak myslíš, že příběh dopadne?*“

Přečteme závěrečnou kapitolu.

¹ Více o jednotlivých postavách ze stránky a o jejich příbězích najdete případně v pracovních listu „Tereziínské příběhy“, který je primárně určen pro starší školáky.

OTÁZKY K ROZHOVORU PO ČTENÍ

- O čem tedy příběh byl?
- Byl stejný nebo jiný, než jsme si na začátku mysleli? V čem se lišil?
- Proč byla Evička na konci příběhu jiná? Co myslíš, že se naučila?
- Jsou někdy chvíle, kdy se něčeho bojíš, ale stejně se snažíš být statečný/á? Jaké?
- S dětmi diskutujeme a hledáme paralelu mezi příběhem a jejich zkušenostmi. Co se z příběhu můžeme naučit? Podle věku můžeme sledovat i to, že i dnes jsou děti, které musí z domova utíkat.

ČINNOSTI/ PRACOVNÍ LISTY PO ČTENÍ

- **Pantomima** – co rád dělám, co děláme s rodiči
- **Výtvarná koláž** – Dětský pokoj – dáme dítěti k dispozici barevné papíry, děrovačky, kousky látek, letáky z hračkářství a podobně. Možné motivace: Jak by vypadal tvůj dětský pokoj? Jaký pokoj bys Evičce připravil po návratu?
- Pracovní list „**Evičky pokoj**“ – vyhledávání předmětů, které mám také ve svém pokoji a hledání věcí, které se na obrázek vloudily, ačkoliv v Eviččině době ještě neexistovaly.
- Pracovní list „**vlak**“ – spojovačka podle čísel
- Pracovní list „**mapa**“ – vyznačování cest, kudy Evička cestovala, hledání míst, která známe, kam jezdíme atd.
- Pracovní list „**kufřík**“ – pracovní list, který kufr je Evičky? (výběr z různých možností podle popisu obsahu) + co bych si zabalil/a na dlouhou
- **Brundibár** – poslech ukázky na youtube (QR kódy níže)
- **Vycházka do města** – hledáme stopy po odsunutých židovských obyvatelích – například kameny zmizelých, případně přinést (malovaný) kamínek na hrob Evičky Herrmannové na pražském židovském hřbitově na Olšanech (vedle hrobu Franze Kafky) nebo navštívit dům č.3 v Lazebnické ulici v Opavě nebo výstavu v opavském obecním domě (od dubna do září 2025)
- Pracovní list „**divadlo**“ – Vystřihování loutek z příběhu, dramatizace
- Pracovní list „**oblékání Evičky**“ – Vystřihování postavy i šatů (s možností vybarvování) a hledání k jaké části příběhu se jaké oblečení hodí
- Pracovní list „**tečky**“ – spojování obrysu podle teček a následné vybarvování

Všechny pracovní listy jsou k dispozici na webových stránkách www.herrmannovicholka.cz

Dětská opera Brundibár
ve Stavovském divadle
YouTube

Dětská opera Brundibár
v Tereziňe (záběr
z propagandistického filmu)
YouTube

Pořad „Opera nás baví“
Hans Krása: Brundibár
s komentářem Evy Herrmannové
iVysílání